

My First
Suicide

Sarah Moeremans
Eefje de Visser
ArtEZ

16 sep - 1 dec
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUBURG
www.productiehuisrotterdam.nl

Calypso

Countdown

Jaarverslag Productiehuis Rotterdam 2012

Schwalbe
speelt vals

Schwalbe

2 okt - 2 jan
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUBURG
www.productiehuisrotterdam.nl

BOUTA

Tjon Rockon
Marjolijn van Heemstra
Anoek Nuyens

7 dec - 30 jan
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUBURG
www.productiehuisrotterdam.nl

Chokri Ben Chikha
EW Geerlings

1 nov - 1 dec
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUBURG
www.productiehuisrotterdam.nl

Dead
or Alive

Club Solano

najaar
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUBURG
www.productiehuisrotterdam.nl

One Hour

Edit Kaldor

Laten we de dood ontdoen van zijn obscuriteit, laten we regelmatig contact met hem maken, laten we aan hem wennen... Als we ons oefenen in sterven, oefenen we ons in vrij zijn.

Montaigne

28 sep - 3 mei
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUBURG
www.productiehuisrotterdam.nl

Y's Tijd

Idealen van een
nieuwe generatie

14/15/16 juni
De Gouvernestraat
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUBURG
www.productiehuisrotterdam.nl

Inhoudsopgave

Jaarverslag Productiehuis Rotterdam 2012

Productiehuis Rotterdam (Rotterdamse Schouwburg)
Schouwburgplein 25, 3012 CL Rotterdam T +31 (0)10 40 44 111 / F +31 (0)10 413 24 04
www.productiehuistorterdam.nl

01

Deel I: Bestuursverslag Productiehuis Rotterdam 2012

1. Realisatie 2012	5
2. Prestatieoverzicht DKC	8
3. Prestatieoverzicht OCW	10
4. Prestatieverantwoording 2012	12
5. De financiële positie van Productiehuis Rotterdam	14
6. Personeel en organisatie	16
7. Ondertekening	17
8. Verslag van de Raad van Toezicht	18

02

Deel II: Activiteitenverslag

1. Talentontwikkeling	23
2. Tweejarige trajecten	25
3. (Co)producties	28
4. Internationale (co)producties	31
5. Projecten - Educatie	34

03

Deel III: Bezoekersaantallen 2012

37

deel 1

Bestuursverslag Productiehuis Rotterdam 2012

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG**

Bestuursverslag

01 Realisatie

Het jaar 2012 van Productiehuis Rotterdam kan het beste als dynamisch en turbulent worden omschreven. We werkten met 38 verschillende regisseurs, acteurs, vormgevers en muzikanten in acht eigen producties. Daarnaast waren we betrokken bij elf coproducties en bereikten 13.179 bezoekers.

Op dramaturgisch niveau leidden de onderwerpen van te maken theaterproducties, regelmatig tot complexe discussies op de vloer, tussen de theatermakers zelf of met de gekozen partners. Op organisatorisch en zakelijk niveau was er de onzekerheid van de opkomende bezuinigingen, de gedwongen reorganisatie van het Productiehuis Rotterdam en het uitwerken van de samenwerking tussen Productiehuis Rotterdam, het RO theater, Wunderbaum en de Rotterdamse Schouwburg in Theater Rotterdam.

Daartegenover stond een stabiel en vast team, met ervaring, dat ondanks zijn persoonlijke, onzekere toekomst binnen het Productiehuis Rotterdam zich vast beet in een goed eindresultaat van iedere productie. Aangevuld met freelance productieleders, technici en stagiaires realiseerden zij de plannen van de vaak jonge theatermakers tot het - soms bittervoelende - symbolische einde. Het resultaat was een jaar van uitingen van bijzondere voorstellingen voor in het theater en op locatie van theatermakers en groepen die zich meer en meer bewust werden van een cultureel klimaat dat harder, zakelijker en weerbarstiger werd. Gezamenlijk zoeken we naar antwoorden, naar openingen om het belang van theater en kunst beter of anders over het voetlicht te krijgen, naar nieuwe theatrale communicatievormen met het publiek, zonder het gevoel te hebben onszelf te verloochenen of een instrument te worden van andere doelen dan bijzonder theater maken voor een zo divers mogelijk publiek.

Regisseuse Sarah Moeremans koos ervoor om in een tijd waarin de kunstsector sterk bekritiseerd werd, geen eigen productie te maken bij het Productiehuis Rotterdam, maar haar kennis en enthousiasme over het theater een half jaar lang te delen en zichzelf in te zetten als catalysator, tussen publiek en voorstellingen in de schouwburg, tussen studenten en internationale theatermakers, tussen studenten en de professionele theaterwereld. Hieruit voort kwam een serie presentaties en workshops en een plug & play theatervoorstelling die het publiek meenam in de catacomben van het theatergebouw. Haar samenwerking met de studenten van ArtEZ heeft een langdurige

vorm gekregen in de nieuwe groep Moeremans & Sons. Hun eerste voorstelling *My First Suicide* kwam in het lijstje favorieten van Volkskrant recensent Vincent Kouters.

Het project *Gülers Travels* in opdracht van Kosmopolis en Imagine IC over succesvol Turks ondernemerschap, werd een lange zoektocht naar de definitie van 'Turks' en 'succesvol' in een complexe multiculturele samenleving waar verschillende generaties en groepen verscheidene definities hanteren. Ook de vrijheid van de kunstenaar en de rol van de theatermaker in een dergelijke context werd vaak bediscussieerd. Uiteindelijk bleek het Vlaamse regieduo Chokri en Zouzou Ben Chikha (voorheen Union Suspect) in samenwerking met de Rotterdamse schrijver Erik-Ward Geerlings de sleutel. Zij maakten een voorstelling in een bus, een theatrale rit door de stad, en toonden de verschillende gezichten van Turkse, Nederlandse en gemixte identiteiten. Ze bespraken de vrijheid en het cynische kant van ondernemerschap en problematiseerden met de nodige humor de viering van de 400 jaar handelsrelatie Nederland-Turkije in een scherpe voorstelling die het publiek steeds op het verkeerde been zette.

Talentontwikkeling

Het eindproject van het tweejarige ontwikkeltraject van Tjon Rockon over de Surinaamse president Desi Bouterse en de relatie tussen Nederland en Suriname bestond uit een intensief onderzoek in Nederland en Suriname naar de persoon Desi Bouterse en naar Tjon's eigen afkomst. Hij werkte samen met beeldend kunstenaars die portretten van Bouterse maakten, creëerde een multimediale installatie, een beeldpresentatie voor de mediawand en uiteindelijk een voorstelling. Samen met dramaturge/theatermaakster Anoen Nuyens en schrijfster/theatermaakster Marjolijn van Heemstra maakte Tjon Rockon de voorstelling *Bouta* die als Blind Date voorstelling op een uitverkochte tournee ging door Nederland. Ook dit onderwerp veroorzaakte de nodige discussie en legde de complexiteit bloot van een persoonlijke levensverhaal in nauwe verbintenis met historische, sociale en politieke gebeurtenissen.

Het tweejarig ontwikkeltraject van Shertise Solano liep wat minder voortvarend. Na haar voorstelling *Club Solano Goes Solo*, december 2011, zocht zij enkele maanden naar een volgende stap. Uiteindelijk schreef en maakte zij onder begeleiding de voorstelling *Chiquita* en presenteerde deze tijdens festival *Y's Tijd*. In de zomer besloot zij echter dat haar onderzoek naar zelfstandig 'theater-

> 01 Realisatie

maken' binnen het traject haar te zwaar viel en zich te concentreren op haar acteerschap. Het tweejarig traject werd daarmee tijdelijk stil gelegd.

Een ander succesvol project was de voorstelling en de tournee van een groep die Productiehuis Rotterdam in 2010 omarmde door een productie van het toen net afgestudeerde collectief Schwalbe met een bescheiden bedrag te ondersteunen. Het jaar daarna besloten we met hen in het diepe te springen en het grote collectief (tien personen) de kans te geven een volledige productie te maken. We slaagden erin een aantal programmeurs van de NXTSTP festivals (Europese internationale theaterfestivals, waaronder De Internationale Keuze van de Rotterdamse Schouwburg) te overtuigen en met behulp van hen en de bijbehorende Europese subsidie, maakten we *Schwalbe speelt vals* – een fysieke voorstelling die op 1 kwam te staan in het lijstje beste mimevoorstellingen van het jaar en die alleen in 2012 al 33 keer te zien was in binnen en buitenland en ook in 2013 nog verder zal toeren.

Daarnaast maakten we twee producties met makers die bijna aan het einde van hun werkperiode bij Productiehuis Rotterdam zitten: Joachim Robbrecht en Lizzy Timmers. Beiden (regisseur, acteur/performer, schrijver) omarmden een multidisciplinaire aanpak waarin invloeden van dans, muziek, theater en beeld samen komen. Joachim Robbrecht waagde zich zelfs aan het regisseren van een operazanger binnen zijn cast van dansers en acteurs. Zijn voorstelling *Figaro Desire Machine* kreeg zowel een vernietigende recensie uit de operawereld als luid applaus van het jonge publiek. Het werk van Lizzy Timmers werd ook vooral gedragen door een jong publiek die de performatieve speelstijl van de verschillende spelers in het nog lege Calypso gebouw zeer waardeerden.

Rory de Groot maakte in 2011 een kleine productie in *Kitchenette #4*. Hij won de prijs voor nieuwe theatermaker die Productiehuis Rotterdam en de Rotterdamse Schouwburg in het leven hadden geroepen (€ 5.000,-). Nu stond de weg vrij voor een idee dat hij al langer wilde uitvoeren: een voorstelling over zijn jeugd – op weg naar profvoetballer bij Feyenoord en het uiteenspatten van die droom. De voorstelling ging in november in première in De Gouvernestraat en toert de komende anderhalf jaar nog door Nederland.

Internationaal en De Keuze

Op internationaal niveau werkten we samen met de festivals van NXTSTP voor Schwalbe en in coproducties van Doris Uhlich (Oostenrijk) en Tiago Rodrigueuz (Portugal). Met theater Hebbel am Ufer in Berlijn produceerden we *Ohne Titel #3* van Nicola Unger, met Perform 2012 (Istanbul) de voorstelling *Countdown* en bij D-Caf festival in Cairo produceerden we *We Are Not From Outer Space* van Rita Vilhena. Voor alle drie de producties werden werkperiodes en voorstellingen in beide landen georganiseerd.

In De Keuze coproduceerden we verder het werk van een relatief jong Vlaams regietalent Philip Quesne en van een oude bekende in wiens theatraal/beeldend werk we nog altijd graag investeren, Kris Verdonck. Edit Kaldor repeteerde enkele weken bij Productiehuis Rotterdam en toonde tijdens De Keuze haar nieuwe werk *One Hour*.

De Gouvernestraat

De ontwikkeling van De Gouvernestraat en de samenwerking met Dansateliers en Tg. Max nam een onverwachte wending toen de aangekondigde bezuinigingen en de beleidswijzigingen meer vorm kregen. De productiehuisen Dansateliers en Productiehuis Rotterdam hadden een minder zekere toekomst na het wegvallen van de landelijke overheidssubsidie per 1 januari 2013 en Tg. Max werd sterk aangeraden te fuseren met de andere jeugdgezelschappen in Rotterdam. Hierdoor werd de eerdere samenwerking tussen Tg. Max, Dansateliers en Productiehuis Rotterdam in De Gouvernestraat te complex. Bovendien koos Productiehuis Rotterdam voor een andere intensieve samenwerking, namelijk in de coalitie Theater Rotterdam, om de context voor beginnende professionals in het professionele theaterveld optimaal te maken.

De Gouvernestraat als theater voor een nieuwe generatie dans- en theatermakers, dat langzaam zijn publiek terugwon en een belangrijke werk en presentatieplek voor Productiehuis Rotterdam was, moesten we loslaten. Er zou binnen het nieuwe profiel vrijwel zeker weinig ruimte zijn voor de makers van ons huis en bovendien was een tweede vaste werkplek te kostbaar.

Wel repeteerden en presenteerden we er nog met veel plezier een vijftal producties in het seizoen 2011-2012: *CREW* van Terra Nova, tijdens de Opera Dagen Rotterdam; de producties van de nieuwkomers *Koste wat*

kost van Anoen Nuyens en Rachid Laachir en *Chiquita* van Shertise Solano in het driedaagse festival *Y's Tijd*; de première van *Hand in Hand* van Rory de Groot en de internationale producties *We Are Not From Outer Space* en *Countdown*.

Totaal presenteerde Productiehuis Rotterdam 12 voorstellingen in De Gouvernestraat.

Koerswijziging, op weg naar Productiehuis Rotterdam als onderdeel van Theater Rotterdam

Reeds in 2011 schreven we dat deze enorme artistieke productie en presentatie nogal haaks stond op de realiteit van de politieke ontwikkelingen en de aangekondigde bezuinigingen in het midden van dat jaar. Ook in 2012 was dit nog dagelijks aan de orde.

Het structurele subsidieverlies van 60% vanaf 2013 maakte een reorganisatie onafwendbaar. In september 2012 maakten we officieel bekend dat een groot deel van het team van Productiehuis Rotterdam in 2013 zou worden ontslagen. Alleen het hoofd en de artistiek medewerker zouden kunnen blijven. Ook werd definitief dat De Gouvernestraat niet meer structureel als werk- en presentatieplek voor Productiehuis Rotterdam zou bestaan. De noodzakelijke werk- en repetitieruimte voor Productiehuis Rotterdam zullen vanaf 2013 worden gevonden bij de partners van de coalitie (Rotterdamse Schouwburg en het Ro Theater). Met Dansateliers werd afgesproken om gezamenlijke presentatieavonden van nieuwe choreografen en theatermakers in de Krijn Boon Studio van de Rotterdamse Schouwburg te programmeren.

Intensief zal naast de samenwerking met de Rotterdamse Schouwburg, samengevat in een barter-overeenkomst, ook de samenwerking met Wunderbaum worden waarmee in de loop van 2013 een organisatie zal worden opgebouwd die kantoorruimte, office management, administratie, publiciteit en eventueel techniek en productie delen.

Reeds in 2012 startten we met de artistieke tafelgesprekken van de coalitie. Deze uitwisseling van artistieke ideeën en programma's leidden in 2012 tot een eerste inhoudelijke samenwerking. Liet Lenshoek, dramaturge van het RO theater, begeleidde de dramaturgische lijn van de voorstelling *Bouta*. Marjolijn van Heemstra stroomt als vanzelfsprekend door vanuit Productiehuis Frascati en Productiehuis Rotterdam naar het talentontwikkelings-

programma van het RO Theater.

Daarnaast werd er afscheid genomen van een aantal theatermakers waar Productiehuis Rotterdam al een langere periode mee gewerkt heeft. John Buijsman, Joachim Robbrecht, Sarah Moeremans, Nataliya Golofastova, Lizzy Timmers, Edit Kaldor zijn theatermakers die reeds een aantal producties bij Productiehuis Rotterdam maakten en in het kleinere productiehuis niet meer onder talentontwikkeling kunnen vallen. Zij zullen in de toekomst (meer) zelfstandig vanuit een eigen stichting of gezelschap in het veld moeten bewegen. Sarah Moeremans krijgt onder andere ruimte als regisseur bij het Noord Nederlands Toneel, maakt een voorstelling met de Oostenrijkse Anna Mendelssohn en richtte theatergroep Moeremans & Sons op. Nataliya Golofastova richtte een eigen stichting op waarmee zij haar toekomstige producties en activiteiten zal produceren. Ze legt de laatste hand aan een nieuw script met schrijver Oscar van Woensel. Lizzy Timmers werd als theatermaakster opgenomen in het ensemble van de Veenfabriek en zal eigen producties blijven maken. Joachim Robbrecht werkt onder andere met het Duitse Andcompany&co en als theatermaker/acteur bij gezelschap Dood Paard. John Buijsman zal met De Rotterdam Connectie vanuit Rotterdam producties op locatie en in het theater blijven maken. En Edit Kaldor had reeds haar eigen gezelschap waarmee ze haar producties en tournees organiseerde. Dit betekent niet dat de banden met deze theatermakers volledig zijn doorgesplitst. Ook in de komende jaren zullen gezamenlijke projecten en kruisbestuivingen mogelijk blijven.

Onder leiding van Tanja Elstgeest en Dave Schwab en in samenspraak met de coalitiepartners zal Productiehuis Rotterdam zich binnen Theater Rotterdam richten op een kleinere groep theatermakers en met hen blijven werken aan zichzelf steeds vernieuwende theateertaal, die de complexiteit van een samenleving in transitie aangaat en zich wil verhouden met een grootstedelijk publiek. Doel is om makers de ruimte te geven te bouwen aan een eigen professionele omgeving van productie, artistieke verbanden, netwerk en publiek en een eigen signatuur te ontwikkelen, waarmee ze in het weerbarstige theaterveld professioneel kunnen functioneren. Het is van groot belang deze makers niet te isoleren, maar juist in de wereld te zetten, met (Theater) Rotterdam als een inspirerende uitvalsbasis.

02 Prestatieoverzicht DKC 2012

Taak	Prestatie	Jaarverslag 2012	Jaarplan 2012
Publieksbereik algemeen	totaal aantal bezoeken	13.179	18.000
	waarvan aantal betalende bezoeken	10.315	16.200
	waarvan aantal niet betalende bezoeken	2.864	1.800
Productie	aantal producties	2	2
	aantal coproducties	11	8
	aantal publicaties	n.v.t.	n.v.t.
Presentatie	aantal presentaties	228	190
	waarvan aantal presentaties in Rotterdam	113	90
	aantal uren openstelling	n.v.t.	n.v.t.
Publiekseducatie	aantal producties educatief aanbod	5	4
	aantal presentaties educatief aanbod	30	20
	aantal deelnemers	1.694	1.500
	educatieve activiteiten		
Collectiebeheer	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Talentontwikkeling	aantal producties talentontwikkeling	6	6
	aantal presentaties talentontwikkeling	73	96
	aantal uren begeleiding	1.750	1.500
	aantal deelbenemende kunstenaars	38	35
Intermediair / coordinatie	aantal bemiddelingen	n.v.t.	n.v.t.

Thema	Prestatie	Jaarverslag 2012	Jaarplan 2012
Cultuur en School	aantal activiteiten gericht op leerlingen in primair onderwijs	n.v.t.	n.v.t.
	aantal activiteiten gericht op leerlingen in voortgezet onderwijs	4	4
	aantal leerlingen uit primair onderwijs dat in schoolverband aan activiteiten deelneemt	n.v.t.	n.v.t.
	aantal leerlingen uit voortgezet onderwijs dat in schoolverband aan activiteiten deelneemt	115	160
Cultuurparticipatie	aantal activiteiten gericht op nieuwe doelgroepen	36	10
	aantal activiteiten gericht op nieuwe / ongebruikelijke locaties	21	16
	aantal deelnemers aan bovengenoemde activiteiten	3.799	2.600
Internationalisering	aantal internationale activiteiten in Rotterdam	11	15
	aantal activiteiten in het buitenland	34	25
	aantal bezoeken bij activiteiten in buitenland	2.839	2.000
	aantal uitnodigingen voor festivals in buitenland	6	5

03 Prestatieverantwoording 2012

Het aantal bezoekers dat de voorstellingen en activiteiten van Productiehuis Rotterdam in 2012 bezocht is lager dan oorspronkelijk begroot. Het aantal daalde ook ten opzichte van de voorgaande jaren (13.179 in 2012, 16.559 in 2011, 28.783 in 2010, 20.601 in 2009). Waarbij de uitschieters van 2009 en 2010 met name te verklaren zijn uit de grote bezoekersaantallen bij de zomerfestivals. De verdere daling is te verklaren door het soort projecten dat Productiehuis Rotterdam in 2012 initieerde. Bij veel projecten en voorstellingen was er een lage capaciteit. De succesvolle voorstelling *My First Suicide* was steeds uitverkocht, maar had een maximum aantal bezoekers van 30 tot 35, omdat de groep door de catacomben van de theaters moest worden geleid. Ook het locatieproject van Lizzy Timmers had vanwege de vergunning op een bouwlocatie een maximum capaciteit van 49 bezoekers per avond. Het publiek bij Edit Kaldor's *One Hour* lag op bedden in de zaal (capaciteit 38) en de bus van *Gülers Travels* zat vol bij 35 personen. Omdat het ontwikkelen van theatertalent ons hoofddoel is en we regisseurs niet willen dwingen voor grotere groepen te spelen als de locatie of het idee van de voorstelling dat niet toelaat, kunnen de bezoekersaantallen sterk fluctueren.

Interessanter voor ons is **de bezettingsgraad** van de producties. Internationaal worden producties vaak getoond op festivals met een goed publieksbereik. Bovendien kiest de programmeur vaak zeer bewust voor een bepaalde productie in een specifieke context. Dit levert een gemiddelde bezettingsgraad op van 90%. Op nationaal niveau is de gemiddelde bezettingsgraad 62%. De bezoekersaantallen in de verschillende theaters zijn zeer verschillend. Nieuwe regisseurs of nieuwe groepen hebben soms moeite om hun publiek in het land te vinden. Het onderwerp van de voorstelling of een recensie zijn dan zeer bepalend of een voorstelling loopt. En er moet worden opgemerkt dat we weinig invloed hebben op de coproducties, waarvan we vaak niet de publiciteitscampagnes van de tournees vanuit Productiehuis Rotterdam leiden. De voorstelling van Schwalbe scoorde in het land tussen de 23 bezoekers in Den Bosch (22%) tot en met 178 bezoekers in het nieuwe Theater Ins Blau te Leiden (89%). *My First Suicide* scoorde steeds bijna 100%, maar had dan ook een kleine capaciteit.

Wanneer er in de eigen zalen in Rotterdam wordt gespeeld zijn de zalen van de producties gemiddeld net boven de helft bezet geweest: 58%. Dit is ook een lager percentage dan in 2011, waarbij met name de voorstellingen in De Gouvernestraat dit jaar moeilijk verkochten. Hieruit kan geconcludeerd worden dat continuïteit in een theater met een heldere programmering van levensbelang is voor de bezoekersaantallen.

Producties 2012

Het onderscheid maken tussen producties en coproducties is een moeilijke oefening. Productiehuis Rotterdam werkt binnen een netwerk van andere culturele organisaties en vaak ontstaan producties vanuit een gezamenlijke ambitie of in een gezamenlijke context. Tot de 'eigen' producties rekent Productiehuis Rotterdam dan ook de voorstellingen die daadwerkelijk door de organisatie van het productiehuis 'in huis' (Krijn Boon Studio/De Gouvernestraat of op locatie in een door Productiehuis Rotterdam geselecteerde plek) geproduceerd zijn. Zij vallen dus productioneel, publicitair, financieel en inhoudelijk onder onze eindverantwoordelijkheid.

De lijst van producties in 2012 ziet er dan als volgt uit:

- 1) *Schwalbe speelt vals* / Schwalbe – 33 voorstellingen *
- 2) *My First Suicide* / Sarah Moeremans (Moeremans & Sons) – 22 voorstellingen*
- 3) *Y's Tijd – Koste wat Kost* en *Chiquita* – 4 voorstellingen*
- 4) *Figaro Desire Machine* / Joachim Robbrecht – 6 voorstellingen *
- 5) *Calypso & the new cool kraak revival* / Lizzy Timmers – 5 voorstellingen *
- 6) *Bouta* / Tjon Rockon, Anoek Nuyens, Marjolijn van Heemstra – 3 voorstellingen*
- 7) *Countdown* / o.a. Melih Genboyaci, Ilyas Odman – 4 voorstellingen
- 8) *Gülers Travels* / Chokri en Zouzou Ben Chikha – 19 voorstellingen

* De producties met een * worden in het prestatieoverzicht DKC geteld als producties talentontwikkeling.

Schwalbe speelt vals, *My First Suicide* en *Bouta* werden in eigen huis geproduceerd en gingen daarna op tournee. De tournee van *Bouta* vond voor een groot deel plaats in 2013 en wordt dus in het volgende jaar verder meegeteld. De voorstellingen in Rotterdam werden afgelast en verplaatst naar februari 2013, omdat de makers een langere repetitieperiode nodig hadden.

De klassieker *Kitchenette* werd eenmalig omgedoopt tot *Y's Tijd* en bestond uit twee voorstellingen van beginnende makers in De Gouvernestraat en een randprogramma van korte gesprekken, performances en muziek na afloop.

Producties nummer 4 en 5 werden alleen in Rotterdam gespeeld. *Gülers Travels* was een samenwerking met Kosmopolis en Imagine IC (Amsterdam). Helaas moest een deel van de voorstellingen worden afgelast in Amsterdam vanwege een acute hernia van een van de acteurs. *Countdown* was een internationale coproductie met Perform 2012, maar werd voor het grootste deel in Rotterdam geproduceerd.

Naast deze eigen producties produceerde Productiehuis Rotterdam samen met de Rotterdamse Schouwburg:

- de serie avonden *Werk in Uitvoering* (seizoen 2011-2012, eerste avond in december 2011) met een veiling van oude decors en de prijs voor nieuw theatertalent
- Het educatieproject van Sarah Moeremans: *Complain the Pain Away*
- Educatieproject en workshops met ArtEZ studenten tijdens De Keuze
- De Rotterdamse Verkiezingsnacht met een bijdrage van Joachim Robbrecht
- De Amerikaanse Verkiezingsavond met een bijdrage van Sarah Moeremans
- Deelname aan de Eurekaweek met een workshop van Lizzy Timmers
- Serie nagesprekken bij de voorstellingen van *Schwalbe speelt vals* en *Bouta*

Coproducties 2012

Coproducties zijn er in verschillende gradaties, van grote inhoudelijke en productionele betrokkenheid tot meer op afstand, middels financiële ondersteuning en inhoudelijke betrokkenheid. Productiehuis Rotterdam realiseerde in 2012 elf coproducties.

Coproducties nationaal

1. *Ohne Titel #3* / Nicola Unger - 9 voorstellingen in coproductie met *Hebbel am Ufer Theater, Berlijn*
2. *One Hour* / Edit Kaldor – 26 voorstellingen (KBS en tournee) in coproductie met *StichtingKata*
3. *Hand in Hand* / Rory de Groot – 7 voorstellingen in coproductie met *Tiemersma* en *Van Bokhorst Theaterproducties*
4. *CREW* / Terra Nova – 3 voorstellingen in coproductie met *De Gouvernestraat* en *de Rotterdamse Schouwburg*
5. *SS de Liefde* / John Buijsman - 16 voorstellingen in coproductie met *Theater Walhalla* en *de Rotterdam Connectie*
6. *Broer* / Ilay den Boer – 4 voorstellingen in coproductie met *Stg. Ilay den Boer* en *Theaterfestival BIES!*

De Nederlandse coproducties die we aangaan zijn vaak met Rotterdamse makers of in het kader van Rotterdamse festivals of projecten waaraan we een inhoudelijke bijdrage willen leveren.

Coproducties internationaal

1. *We Are Not From Outer Space* / Rita Vilhena
2. *Ghost Road* / Philippe Quesne
3. *Come Back* / Doris Uhlich
4. *Three Fingers Below the Knee* / Tiago Rodrigues
5. *M, A Reflection* / Kris Verdonck

De laatste vier coproducties werden getoond tijdens het festival De Keuze 2012. Productiehuis Rotterdam is een belangrijke partner in het festival en helpt internationale producties mogelijk te maken en in huis te tonen. De internationale theatermakers geven 'in ruil' hiervoor feedback en masterclasses aan jonge theatermakers in Rotterdam.

Het project van Rita Vilhena in een project dat Rita met haar eigen stichting Baila Luca initieerde. Productiehuis Rotterdam zag het artistiek belang van deze productie in de ontwikkeling van deze Rotterdamse danseres/choreografe en coproduceerde voor een deel de voorstelling, op weg naar een toekomstige samenwerking.

Veel van deze bovenstaande coproducties gingen ook op tournee door Europa. Productiehuis Rotterdam rekent echter alleen de presentaties en bezoekersaantallen in Rotterdam mee in de prestaties.

Op tournee (in het buitenland)

1. *Op eigen Kracht* / Schwalbe – 2 voorstellingen
2. *C'est du Chinois* / Edit Kaldor – 3 voorstellingen
3. *De Dood van Poppaea* / Wilco – 8 voorstellingen
4. *Phantom Story* / Nicola Unger – 1 voorstelling

Bovenstaande voorstellingen zijn coproducties die in eerdere jaren door Productiehuis Rotterdam werden ondersteund. De voorstellingen gingen in 2012 zelfstandig op tournee zonder directe technische of productionele ondersteuning van Productiehuis Rotterdam. De tourneeproducties worden in het aantal coproducties bij OCW wel meegeteld. Bij DKC is dat niet gewenst.

Onderzoek en ontwikkeling

Nataliya Golofastova/Oscar van Woensel – Vloer
Nataliya Golofastova ontwikkelde in samenwerking met schrijver Oscar van Woensel een tekst op basis van een nieuw idee over de beursvloer en de menselijke maat, getiteld *VLOER*. Zij interviewde verschillende personen die op de beursvloer werkzaam zijn of waren. De interviews zijn de basis voor een nieuwe theatertekst. Nataliya Golofastova heeft de intentie in 2013 vanuit haar eigen stichting deze voorstelling te maken.

Publiekseducatie en cultuurparticipatie

In dialoog met het publiek

Productiehuis Rotterdam vindt het belangrijk om als onderdeel van het ontwikkelingstraject van regisseurs en theatermakers steeds nieuwe manieren te vinden om het publiek mee te nemen in de artistieke zoektocht van deze makers, feedback te organiseren en nieuw publiek te bereiken. Dit doen we door publiek naar bijzondere locaties mee te nemen en steeds andere manieren te bedenken om met het publiek in gesprek te blijven.

In 2012 organiseerden we in dit kader **een vast nagesprek** bij de voorstellingen van Schwalbe en bij de voorstelling *Bouta*. Bij deze twee voorstellingen wordt het publiek na afloop standaard uitgenodigd om op informele wijze met de makers/spelers hun ervaring en gedachten over de voorstelling te delen. Op die manier leert de theatermaker zijn publiek kennen en wordt zich beter bewust van de zeggingskracht van zijn of haar werk. Andersom leert het publiek de motivatie van de theatermakers en onderliggende betekenissen van het stuk beter kennen.

Schwalbe nodigde daarnaast een aantal **jonge ambassadeurs** uit om hun voorstelling in Amsterdam te komen kijken en zo mond tot mond reclame te maken voor de voorstelling in hun 'eigen stad' en via social media. Ze kregen van het Hoofd Productiehuis Tanja Elstgeest een inleiding op de voorstelling in Frascati.

Zoals reeds beschreven zette **Sarah Moeremans** zich op verschillende manieren in om de brug tussen verschillende soorten publiek, het theater en het productieproces van de voorstellingen. Opnieuw installeerde zij zich enkele weken in de publieke ruimten van de Rotterdamse Schouwburg en opende haar eigen informatie- en onderzoeksbureau. In *Complain the Pain Away* ging zij met het publiek in debat over het theater en maakte van de uitkomst van deze gesprekken een korte, muzikale voorstelling die zij tijdens het RO festival presenteerde in het haltheater.

Binnen **De Keuze** werkte Sarah Moeremans voor de tweede maal met studenten van de toneelopleiding ArtEZ te Arnhem. Het programma bestond uit een kijklijst van voorstellingen, gesprekken met de regisseurs en/of acteurs van de internationale groepen en drie workshops van internationale acteurs. De studenten werkten bovendien mee in het productieproces van het festival.

Werk in Uitvoering

In 2011 begonnen we reeds met een nieuwe serie *Werk in Uitvoering* - een serie avonden waarin kunstenaars en theatermakers die zich direct wensen te engageren met de huidige cultuurpolitiek en de samenleving, werk, strategieën en acties presenteren. Elke avond bestond uit een voorstelling, een discussie en een veiling van rekwisieten, decors en kostuums om geld te verzamelen voor een productie van een nieuwe jonge maker. Op de laatste avond werden er uiteindelijk twee jonge makers gekozen die ieder € 5.000,- als startbudget kregen om een nieuwe voorstelling te ontwikkelen. De keuze werd gemaakt door het publiek én een vakjury. Regisseur Davy Pieters en theatermaker Rory de Groot gingen er met de prijs vandoor. Rory de Groot maakte reeds in 2012 de voorstelling *Hand in Hand* die in première ging in De Gouvernestraat. Davy Pieters komt in 2013 uit met haar nieuwe productie.

Cultuurparticipatie: doelgroepen

Het aantal activiteiten gericht op nieuwe doelgroepen (36) is samengesteld uit de aantallen van de voorstellingen *Hand in Hand* van Rory de Groot, *Gülers Travels* van Chokri Ben Chikha en Zouzou Ben Chikha en *Bouta* van Marjolijn van Heemstra, Tjon Rockon en Anoeck Nuyens.

Gülers Travels werd ontwikkeld en geproduceerd in opdracht van Kosmopolis en Imagine IC in het kader van de viering van 400 jaar Handelsrelatie tussen Turkije en Nederland. Onderwerp was de succesvolle Turkse ondernemer in Nederland. Naast het theaterpubliek werd er bewust en met succes gezocht naar publiek met een Turkse achtergrond of interesse in het ondernemerschap.

De voorstelling *Bouta* handelt over de complexe koloniale relatie tussen Nederland en Suriname en de rol van Desi Bouterse. Via Surinaamse belangenorganisaties in Nederland, Surinaamse media (radio en gedrukt) en Surinaamse 'ambassadeurs' slaagden we erin in alle steden zowel een Nederlands als een Surinaams publiek voor de voorstelling te vinden.

Hand in Hand van Rory de Groot richt zich zowel op een algemeen theaterpubliek als op de voetballiefhebber. Rory de Groot slaagde erin ook persaandacht te krijgen in de Voetbal International en in het blad van Feijenoord. Daarnaast geeft hij inleidingen bij lokale voetbalverenigingen, onder andere in samenwerking met Cultuurbuur in Rotterdam.

Nieuwe/ongebruikelijke locaties

Voor de activiteiten gericht op nieuwe/ongebruikelijke locaties telden we de voorstellingen en bezoekersaantallen van de locatievoorstellingen *Calypso & the new cool kraak revival* van Lizzy Timmers in het splinternieuwe Calypso gebouw aan het schouwburgplein en de muziektheaterproductie *SS de Liefde* van John Buijsman die te zien was in de Fenixloods op.

Cultuur en school

De voorstelling *Gülers Travels* werd in de middag gespeeld voor speciale doelgroepen of scholen. Vier keer kwam er in schoolverband een groep, van het Grafisch Lyceum, de Rotterdamse ondernemersacademie van het Albeda en van het Zadkine College.

04 Prestatieverantwoording van OCW 2012

Prestatieverantwoording model OCW

	2012		voorgenomen prestaties 2008-2012		2011	
	aantal	aantal bezoeken	aantal	aantal bezoeken	aantal	aantal bezoeken
Productiehuis Rotterdam						
1. producties / projecten						
producties	10		10	x	8	x
coproducties	11		6	x	12	x
onderzoeksprojecten	1		2	x	2	x
betrokken (beginnende) makers	38		x	x	31	x
2. voorstellingen / concerten						
in de standplaats	100	6.162	101	7.200	100	5.203
in de eigen regio						
in de rest van Nederland	67	3.300	80	4.800	125	6.926
in het buitenland	34	2.839	18	1.100	28	2.750
3. overige activiteiten						
workshops / masterclass	1	50	0		3	21
trainingen			0			
educatieve activiteiten	3	240	0		2	80
discours en debat	22	668	0		19	885
gastvoorstellingen van productiehuizen	0	0	0		0	0
sponsoravond / vernissage			0		3	694

Aantal coproducties = aantal coproducties plus tournees

Voorstellingen in de standplaats = getallen uit bezoekersaantallen Rotterdam minus presentaties onder Overige activiteiten (*Complain the pain away*, nagesprekken *Schwalbe* en *Eurekaweek*)

Voorstellingen in de rest van NL = getallen uit bezoekersaantallen Nederland minus de nagesprekken (overige activiteiten)

Voorstellingen in het buitenland = getallen uit bezoekersaantallen Internationaal

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Koste wat Kost
© Pepijn Lutgerink

07 Verslag van Raad van Toezicht

Stichting Productiehuis Rotterdam

Stichting Productiehuis Rotterdam is actief als uitvoerende organisatie voor Productiehuis Rotterdam. Doel van de stichting is een theaterproductieplaats aan de Rotterdamse Schouwburg te zijn, waar theatermakers de gelegenheid wordt geboden door middel van het maken van producties onderzoek te doen naar speelstijl, vorm en presentatie en hen te begeleiden in cultureel ondernemerschap.

Stichting Productiehuis Rotterdam (Rotterdamse Schouwburg) is een afzonderlijke rechtspersoon en valt onder dezelfde Raad van Toezicht en bestuurder als de Stichting Rotterdamse Schouwburg. De oprichting van de Stichting Productiehuis Rotterdam vond plaats op 15 januari 1990.

Leden van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Stichting Productiehuis Rotterdam en de Rotterdamse Schouwburg bestond in 2012 uit de volgende personen:

- de heer mr. J.P.N. Baeten (voorzitter)
- de heer drs. H. Andersson
- de heer mr. P. N. Wakkie
- mevrouw drs. S. van Walsum
- mevrouw drs. M. Warburg

De Raad is samengesteld op basis van een vastgelegd profiel en zijn benoeming is bekrachtigd door het Gemeentebestuur van Rotterdam. De leden zijn conform de statuten benoemd voor vier jaar. Er is in 2008 een 'getrapt' rooster van aftreden vastgesteld zodanig, dat de vier leden die bij de oprichting tegelijkertijd zijn benoemd, in verschillende jaren aftreden.

In 2012 heeft er geen bestuurswisseling plaatsgevonden. Wel is mr. P.N. Wakkie herbenoemd tot 1 januari 2013 en is drs. H. Andersson per 21 maart 2012 herbenoemd op voordracht van de Raad van Toezicht. Deze herbenoemingen zijn bevestigd door het College van Burgemeester en Wethouders van Rotterdam.

Per 1 januari 2013 zullen mevrouw van Walsum en de heer Wakkie de Raad verlaten om opgevolgd te worden door de heer F. Weisglas en de heer D. Molenaar (Wunderbaum).

Met de benoeming van de heer Weisglas tot lid van de Raad van Toezicht wordt voldaan aan de wens van het bestuur van de Stichting Sponsorfonds tot een nauwere samenwerking tussen beide organen.

Met de benoeming van de heer D. Molenaar wordt ook gevolg gegeven aan de wens van Raad van Toezicht en directie om een vertegenwoordiger van het voormalige bestuur van de Stichting Wunderbaum in de Raad op te nemen. Ook deze benoemingen zijn bevestigd door het College van Burgemeester en Wethouders van Rotterdam.

Aantal vergaderingen

In 2012 vonden reguliere vergaderingen van de Raad plaats op 3 februari, 25 mei, 14 september en 30 november. Op 3 februari en 25 mei en 30 november vonden er ook besloten vergaderingen plaats. Van alle vergaderingen is verslag gelegd.

Jaarlijks vindt er een gecombineerde Themabijeenkomst plaats van de Raad met het Bestuur van de Stichting Sponsorfonds van de Rotterdamse Schouwburg. Deze vond plaats op 15 juni. Het belangrijkste onderwerp was de rol van het Sponsorfonds en de toekomst van de schouwburg in het licht van de verschuivende rol van de overheden als financier van de schouwburg en het ontwikkelen van een plan van aanpak om de bezuinigingen op te vangen.

De voorzitter en de bestuurder hebben op maandelijkse basis overleg gevoerd over de gang van zaken binnen Productiehuis Rotterdam.

De voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht hebben gesprekken gevoerd met de bestuurder en de directie van Productiehuis Rotterdam over het functioneren.

In de vergadering van 30 november geeft Jan Zoet te kennen na 14 jaar afscheid te nemen als directeur van de Rotterdamse Schouwburg en directeur/bestuurder van Productiehuis Rotterdam.

Oordeel van de Raad van Toezicht over de algemene gang van zaken in de stichting

De Raad heeft in zijn overleg met het bestuur uitgebreid in beleidsvormende en adviserende zin aandacht besteed aan aspecten als strategie, het meerjarenbeleidsplan 2013-2016, marketing en communicatie, organisatie en bedrijfsvoering en de financiële huishouding van de stichting.

De Raad van Toezicht heeft met de directie intensief van gedachten gewisseld over de te volgen strategie en uitwerking van de *Cultuurplanaanvraag 2013-2016*, het reorganisatieplan *Sense of Urgency* en de vorming van de theatercoalitie Theater Rotterdam, een samenwerkingsverband tussen de Rotterdamse Schouwburg, het Ro Theater, Wunderbaum en Productiehuis Rotterdam.

De Raad van Toezicht heeft kennis genomen van kwartaalrapportages en overige bedrijfsinformatie.

De Raad van Toezicht keurt het concept jaarverslag 2011 vast onder voorbehoud van een controleverklaring van de accountant Dubois & Co. Tevens verleent de vergadering mandaat aan de voorzitter en de heer Zoet om het verslag verder af te handelen.

In de vergadering van 25 mei stemt de Raad in met het voorstel voor de jaarverslagen 2011 van de stichtingen Rotterdamse Schouwburg, Productiehuis Rotterdam en De Internationale Keuze, inclusief de controleverklaringen van Dubois & Co. Hiermee verleent de Raad **formele goedkeuring** aan de jaarverslagen 2011 inclusief de controleverklaringen van de drie genoemde Stichtingen.

Voorts verleende de Raad tijdens zijn reguliere vergadering van 25 mei decharge aan de bestuurder voor het gevoerde beleid in 2011. Tevens stemde de vergadering in met de begroting zoals opgenomen in het Jaarplan 2013 dat voor de gemeente is opgesteld.

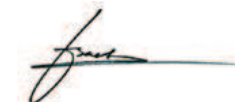
De Raad van Toezicht heeft het jaarverslag over 2012 van de stichting beoordeeld en heeft hierover overleg gevoerd met de accountant.

De Raad van Toezicht verleent kwijting aan de directie ter zake het gevoerde bestuur over het boekjaar 2012.

De Raad van Toezicht complimenteert directie en medewerkers met wat er in 2012 tot stand is gebracht. Het is verheugend te constateren dat naast alle grote wijzigingen in organisatie niet alleen het programma aan de hoge kwaliteit bleef voldoen, maar ook de financiële huishouding op orde bleef.

Datum: 26 maart 2013

Namens de Raad van Toezicht,

mr. Jos P.M. Baeten
voorzitter

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Bouta, biografie van een macho
© Pepijn Lutgerink

deel 2

Activiteiten- verslag

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Activiteitenverslag

01 Talent- ontwikkeling

In dit verslag geven we u overzicht én inzicht in de veelheid van activiteiten in het jaar 2012 van Productiehuis Rotterdam, waarbij we het meeste aandacht in de tekst besteden aan de 'eigen producties' en de ons inziens meest onderscheidende projecten. Bij Productiehuis Rotterdam verkennen en verleggen aankomende en gevestigde theatermakers uit Rotterdam en daarbuiten hun grenzen en werken zo verder aan een eigen signatuur. Vaak gaat het om een combinatie van theater en andere disciplines.

Schwalbe – Speelt Vals

Repetitieperiode: 24 november 2011 t/m 10 januari in de Krijn Boon Studio
Voorstellingen: 11 t/m 21 januari in de Krijn Boon Studio, zomerfestivals in Lissabon (PT) en Rakvere (EE) en vanaf 27 september tournee door Nederland, Duitsland en België.

Schwalbe is een theatercollectief bestaande uit 9 spelers/makers. In 2008 studeerden zij gezamenlijk af aan de Mime Opleiding van de Theaterschool Amsterdam met de voorstelling *Spaar ze*. In de winter van 2010 werd in samenwerking met OMSK en Productiehuis Rotterdam een tweede voorstelling gemaakt: *Schwalbe speelt op eigen kracht*. Alle voorstellingen worden in binnen- en buitenland gespeeld.

In Schwalbes derde voorstelling *Schwalbe speelt vals* verliezen de spelers zich in het spel. Wie zijn we als we in het nauw gedreven zijn? Wie zijn we als de ander zwaker is? Wie zijn we als de ander zich niet meer aan de regels houdt? Je probeert jezelf te redden met de zin 'het is maar een spel', maar op het moment dat je dat zegt is het al te laat om terug te stappen naar de realiteit.

Schwalbe maakt fysiek theater en neemt het lichaam als uitgangspunt. Het lijfelijke wordt op de spits gedreven, er wordt naar de uiterste consequentie van een opdracht gezocht. De poging – die leidt tot handelen – is de voorstelling.

Schwalbe werkt vanuit de diversiteit aan materiaal die negen individuen met zich meebrengen op de vloer naar één compromisloze keuze toe. De technici zijn vanaf het begin van het maakproces op de vloer aanwezig waardoor er een nauw verband tussen spel en techniek ontstaat.

concept en spel Christina Flick, Marie Groothof, Melih Gençboyacı, Hilde Labadie, Floor van Leeuwen, Kimmy Ligthoet, Ariadna Rubio Lleó, Daan Simons **decor, techniek** Joost Giesken, Dave Staring, **eindregie** Tim Etchells **dramaturgie** Anoeek Nuyens **kostuums** Sara Hakkenberg **productie** Joost Allema **coproductie** Productiehuis Rotterdam, Schwalbe, OMSK, NXTSTP. **Met dank aan** SNS Reaal Fonds en Prins Bernhard Cultuurfonds.

Joachim Robbrecht – *Figaro Desire Machine*

Repetitieperiode: 24 april t/m 24 mei 2012
in de Krijn Boon Studio.

Voorstellingen: 6 voorstellingen in het kader van de Operadagen Rotterdam in de periode 25 mei t/m 2 juni in de Krijn Boon Studio

De no opera *Figaro Desire Machine* is een pleidooi voor de liefde van regisseur Joachim Robbrecht, choreograaf Bruno Listopad, componist William Bakker en videokunstenaar Tijmen Hauer. In tijden van crisis viert thema's als revolutie, oorlog, geld en vrijheid hoogtij. De liefde is gedegradeerd tot het privé domein. Tijd om daar verandering in te brengen. Vertrekend van aria's uit Mozarts *Figaro* maakt het verval een interdisciplinaire voorstelling waarin ze de liefde weer op de kaart zetten als een belangrijk middel om een revolutie te starten.

Joachim Robbrecht: 'Ik vind dat het onderwerp van de liefde ondergesneeuwd is geraakt in het politieke discours, het gaat voornamelijk over de economie. Met deze voorstelling gaan we juist terug naar dat ondergesneeuwde onderwerp, dat in andere tijden een belangrijk middel is geweest om een revolutie te starten.'

Joachim Robbrecht werkt en woont als schrijver/regisseur in Rotterdam. Hij vertrekt voor zijn werk vaak vanuit Nederlandse sociale en culturele fenomenen en become-mentarieert die in poëtische voorstellingen met een satirisch inslag. Hij werkte zowel bij Frascati Productiehuis als bij Productiehuis Rotterdam. In 2011 ontving hij de Charlotte Köhlerprijs.

Bij Productiehuis Rotterdam maakte hij de voorstellingen *Rosto in Turansureishon* en *Rotterdam Health and Happiness*. Daarnaast werkte hij nauw samen met Sarah Moeremans en speelde in haar voorstellingen *Alleen In Je Wereld* en *There Are People Dying*.

regie, concept, tekst Joachim Robbrecht **regie en choreografie** Joachim Robbrecht en Bruno Listopad **compositie en muziek** William Bakker **video** Tijmen Hauer **zang** Bora Balci bariton **spel** Janneke Remmers, Louis van der Waal, Amaranta Velarde González, Rick Paul van Mulligen **kostuum** Helene Pieren **coproductie** Productiehuis Rotterdam, Operadagen Rotterdam

Anouk Nuyens & Rachid Laachir - *Koste Wat Kost*

Repetitieperiode: 15 mei t/m 11 juni 2012
in de Gouvernestraat

Voorstellingen: 14, 15 en 16 juni 2012 in de Gouvernestraat tijdens Y'stijd, een driedaags event met theater, ijs, eten, idealen en muziek in het teken van generatie Y.

Anoek Nuyens en Rachid Laachir stellen ter plekke een manifest op voor een nieuwe generatie. Vijf mensen op een podium. Een overschot aan decor. Een hoofd vol theorieën. Een verlangen om uitspraken te verheffen tot een samenhangend idee, maar ook het besef dat iedere gedachte of handeling een op zichzelf staand ding is.

Anoek Nuyens studeerde Theater- Film en Televisiewetenschap in Utrecht en Berlijn. Na het behalen van haar diploma werkt ze als dramaturg bij onder andere OMSK/ Lotte van den Berg, Lizzy Timmers, Tjon Rockon en Schwalbe. Samen met de Vlaamse dramaturg en schrijver Marianne van Kerkhoven publiceerde ze in 2012 het boek *Listen to the bloody machine. Creating Kris Verdonck's End*. Sinds 2012 is ze in verschillende hoedanigheden verbonden aan Productiehuis Rotterdam, als dramaturg en regisseur/maker, en onderzoekt de dynamische relatie tussen die rollen in verschillende producties.

concept, regie Anoek Nuyens, Rachid Laachir **spel** Fleur van den Berg, Sevil Aydin, Anoek Nuyens, Rachid Laachir **muziek** Michiel De Malsche **eindregie** Sanne van Rijn **productie** Productiehuis Rotterdam **met dank aan** Benjamin Verdonck, Michiel Cotterink, Jurgen Dorrenboom

Lizzy Timmers – *Calypso & the new cool kraakrevival*

Repetitieperiode: 4 t/m 15 juni en 13 augustus t/m 14 september in de Krijn Boon Studio

Voorstellingen: 27 september t/m 3 oktober tijdens De Keuze op locatie in het Calypso-gebouw

Calypso speelt zich af in de net opgeleverde woontoren De Calypso in Rotterdam waar een groep 'nieuwe krakers' neergestreken is. Aan de hand van hun levens schetst Lizzy Timmers het beeld van een generatie die opgroeit in een tijd van luxe en welvaart en nu geconfronteerd wordt met hun eerste economische crisis. Ze vergelijkt hun idealen en ideeën met die van de krakers uit de jaren tachtig en verwerkt deze in haar voorstelling tot een energieke mix van dans, muziek en theater.

'In dit stuk gaan we op zoek naar welke aantrekkelijke rafelige randjes van de grootstedelijke wereld. We onderzoeken de creatieve wegen en de mogelijkheden die onze generatie ziet. Het is een ode aan de flexibiliteit van de mens om zich aan te passen aan ontwikkelingen in zijn tijd, aan de hunkering naar de ander, aan zijn dappere poging anderen lief te hebben, een ode aan het smelten, het geven om alles, het geëngageerd raken.' Lizzy Timmers

Lizzy Timmers groeide op in Rotterdam en studeerde aan de Toneelacademie Maastricht. Ze is gefascineerd door stedenbouwkundige ontwikkeling en de stad Rotterdam. *Jamilla Hee*, haar eerste stuk over Rotterdam, ging over een stad die ingericht is om de bewoners te verleiden zo te leven dat zij hun verslavingen aan consumeren, auto rijden en aan computers willen voeden. In *Later Weiter* volgde Timmers een dakloze idealist die letterlijk wilde oplossen in de stad. In de locatievoorstelling *Kaap Kat* (2010) schilderde ze samen met Arend Pinoy een portret van Katendrecht, het schiereiland dat van roemruchte rosse buurt, Chinatown en knusse volkswijk veranderde in een trendy woonwijk.

Met *Calypso* zet Lizzy Timmers haar fascinatie voor stedenbouwkundige ontwikkeling voort.

concept, regie, zang Lizzy Timmers **dans, spel** Arend Pinoy, Janneke Remmers **muziek** Jens Bouttety **productie** Productiehuis Rotterdam

02 Tweejarige trajecten

Shertise Solano

Shertise Solano volgt bij Productiehuis Rotterdam een tweejarig traject waarin ze zichzelf verder kan ontwikkelen als theatermaakster, ondersteund door het Fonds Podium Kunsten en de Gemeente Rotterdam. Shertise Solano maakt theatervoorstellingen met een biografische insteek. Als theatermaakster zette zichzelf op de kaart tijdens *Kitchenette* met haar *Sinterklaas Solo* (2010) en haar rol in *Def! Mevrouw moet gewassen worden* (2011). *Club Solano's Schuifelfeestje* (2011) was een grote hit tijdens 24-cultuur in Rotterdam.

In 2012 werkte ze aan een serie teksten en videobeelden met een autobiografische insteek. Dit mondde uit in de voorstelling *Verhalen over een vrouw genaamd Chiquita* die ze in juni presenteerde. In de zomer legde ze haar ontwikkelingstraject tijdelijk stil om ruimte te maken voor een aantal rollen in theaterstukken, onder andere bij De Utrechtse Spelen.

Verhalen over een vrouw genaamd Chiquita

Repetitieperiode: 15 mei t/m 11 juni 2012

Voorstellingen: 14, 15 en 16 juni 2012 in de Gouvernestraat tijdens Y'stijd, een driedaags event met theater, ijs, eten, idealen en muziek in het teken van generatie Y.

Verhalen over een vrouw genaamd Chiquita is een theatervoorstelling met veel zelfspot over de oneffenheden van de mens. In de verschijning van alter ego Chiquita vertelt Shertise Solano anekdotes en fragmenten uit het leven van een vrouw die probeert stand te houden in een samenleving die ze niet geheel begrijpt maar wel graag wil omarmen. Chiquita maakt zichzelf onzichtbaar zodat ze de mensen en haar omgeving aandachtig kan observeren. Haar onzekerheid maakt plaats voor brutaliteit. Verlangens, verdriet en de meest bizarre fascinaties deelt Chiquita schijnbaar schaamteloos met haar publiek. Shertise Solano: 'Ik wil openheid scheppen. Dat wat de mens wil wegstoppen wil ik op tafel gooien!'

concept, spel Shertise Solano **muziek** Marko Bonarius **begeleiding** Lennie St. Luce, Oscar van Woensel

> 02 Tweejarige trajecten

Tjon Rockon

De Surinaams-Rotterdamse Tjon Rockon heeft, via de hip hop scène en martial arts, zijn weg naar het theater gevonden. Na zijn opleiding aan de HKU volgt hij bij Productiehuis Rotterdam een ontwikkelingstraject waarin hij zichzelf verder kan ontwikkelen als theatermaker, ondersteund door het Fonds Podium Kunsten en de Gemeente Rotterdam.

Hij maakte opvallende producties, waaronder *Riet*, *Double Dong* (waarmee hij de HKU theaterprijs won), *Free Mason #1 en #2*. Daarna volgde hij een cursus dramaturgie, liep stage bij regisseur Jetse Batelaan (RO Theater) en verzamelde materiaal, beelden en teksten voor een voorstelling over Desi Bouterse en zijn persoonlijke relatie met Suriname. *Bouta* is de avondvullende voorstelling waarmee hij het traject bij Productiehuis Rotterdam afsluit.

Tjon Rockon, Anouk Nuyens, Marjolijn van Heemstra – *Bouta, biografie van een macho*

Repetitieperiode: 23 oktober t/m 12 december 2012
in de Krijn Boon Studio

Voorstellingen: Nederlandse tournee vanaf 13 december 2012 t/m 30 januari 2013 en in de Krijn Boon Studio op 13, 15 en 16 februari 2013.

De voorstelling over de controversiële macho Desi Bouterse wordt gemaakt precies dertig jaar na de decembermoorden in Suriname, waarvan Bouterse nog altijd hoofdverdachte is. De voorstelling *Bouta* gaat over macht en onmacht, over twee met elkaar verbonden landen en over de invloed van de geschiedenis op het heden. Op basis van onderzoek en interviews ontvouwen de jonge makers Tjon Rockon, Anouk Nuyens en Marjolijn van Heemstra hun persoonlijke relatie met deze voormalige Nederlandse kolonie en zijn leider.

Na grondig onderzoek en gesprekken met vrienden, vrienden en betrokkenen in Suriname en in Nederland ontvouwen Tjon Rockon, Anouk Nuyens en Marjolijn van Heemstra in *Bouta* een verhaal over het leven van Bouterse. Als nazaten van een Hollandse gouverneur, een missionaris en een Surinaamse sergeant onderzoeken de makers hoe hun eigen verleden hun kijk op het heden beïnvloedt. Ze belichten het leven van Bouterse en ze formuleren een nieuw antwoord op de vraag hoe Suriname en Nederland met elkaar verder moeten, of niet.

regie, concept, spel Tjon Rockon, Marjolijn van Heemstra, Anouk Nuyens **eindregie** Sanne van Rijn **dramaturgie** Liet Lenshoek **muziek** Michiel De Malsche **decor** Wikke van Houwelingen, Marloes van der Hoek **productie** Productiehuis Rotterdam **met dank aan** SNS Reaal Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Van Leeuwen Van Lignac Stichting, Van Bijleveltstichting, EYE Film Instituut Nederland

PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Figaro Desire Machine, Joachim Robbrecht
© Pepijn Lutgerink

Jaarverslag 2012 | 27

03 (Co)producties

Edit Kaldor – One Hour

Repetitieperiode: 27 maart t/m 15 april

in de Krijn Boon Studio

Voorstellingen: 28 t/m 30 september tijdens De Keuze in de Krijn Boon Studio en een kleine tournee door Nederland, België en Duitsland.

In *One Hour* koppelt Edit Kaldor opnieuw een uitgesproken theatrale vorm aan een existentieel thema: onze verhouding tot tijd en de dood. Binnen het theater neemt zij het moment zelf als uitgangspunt om, op een speelse manier, onze perceptie van de tijd te verkennen. Wat begint als een lecture performance mondt, via een serie experimenten en simulaties, uit in een intense zintuiglijke ervaring: een reis door de lichamelijke en geestelijke gewaarwordingen die verbonden zijn aan het sterven.

Edit Kaldor woont en werkt in Amsterdam. Na haar opleiding bij Dasarts, werkte ze een aantal jaren bij Productiehuis Rotterdam. Inmiddels heeft ze haar eigen gezelschap en ondersteunt Productiehuis Rotterdam haar met name nog met repetitieruimte, financieel en artistieke feedback. Ze maakt intieme, existentiële theateervoorstellingen, zoals *Or Press Escape* (2002), *New Game* (2004), *Drama* (2005) and *Point Blank* (2007), die de grenzen van het theater aftasten en vaak het gebruik van documentaire elementen integreren. In de afgelopen jaren is haar werk te zien geweest op veel plekken in Europa en daarbuiten. Na de eerdere coproducties *New Game*, *Point Blank* en *C'est du Chinois* treedt Productiehuis Rotterdam nu op als uitvoerend producent van *One Hour*.

concept en regie Edit Kaldor **spel** Hester van Hasselt, Saskia Hegt, Jack Monkau, John Serkei, Jaap ten Holt, David de Lange **compositie** Paul Glazier **video** Frank Theys **licht en techniek** Ingeborg Slaats **decor** Marion Traenkle **technische advies, software** Steven Jouwersma **co-productie** Stichting Kata Productiehuis Rotterdam, Hebbel am Ufer (Berlijn) **met dank aan** NFPK+, SNS Reaal Fonds, Amsterdamse Fonds voor de Kunst

Nicola Unger – Ohne Titel #3

Repetitieperiode: 13 t/m 22 februari

in de Krijn Boon Studio

Voorstellingen: 23 t/m 25 februari

in de Krijn Boon Studio en daarna kleine tournee

Ohne Titel #3 gaat over de moeilijkheid van het maken of hebben van een punt; het is een gevecht met verdwijnpunten en ruimte. Nicola Unger nodigt de toeschouwer uit in een gigantisch en fragiel universum van papier, licht en geluid waarin niets is wat het lijkt. Hierbij laat zij zich inspireren door optische illusies uit de Barokperiode en stripverhalen. De 'acteurs' worden vervangen door Ungers eigenzinnige tekeningen.

Vanaf het moment dat de van oorsprong Duitse Nicola Unger besloot om zich in Rotterdam te vestigen, is Productiehuis Rotterdam een vanzelfsprekende partner geweest bij de ontwikkeling van haar werk. Voor haar eerste productie, *Phantom Story*, een coproductie van Theater Zeebelt en Productiehuis Rotterdam, verbleef ze enkele korte periodes in Productiehuis Rotterdam om deze 'table top'-voorstelling te realiseren. *Unserdeutsch* en *First Person Plural* werden eveneens in coproductie met Productiehuis Rotterdam gemaakt en worden nog altijd gespeeld. Nicola Unger werkt met diverse kunstvormen als theater, installaties, video's en publicaties. Ze studeerde Angewandte Theaterwetenschappen en vervolgde haar opleiding bij DasArts.

concept, video, tekeningen Nicola Unger **advies architectuur, licht** Marion Tränkle **muziek** Harald 'Sack' Ziegler **spel** Sato Endo, Ola Maciejewska **tekeningen, objecten** Bärbel Haage **coproductie** Theater Hebbel am Ufer Berlin, Productiehuis Rotterdam **met dank aan** Regierenden Bürgermeister von Berlin – Senatskanzlei für Kulturelle Angelegenheiten, Goethe Instituut, Zeebelt

Ilay den Boer - Broer

Voorstellingen: 6 t/m 9 september 2012

tijdens Festival BIES te Dordrecht

Anan (21) en Ilay (26) zijn broers. Ondanks hun gedeelde jeugd die zij grotendeels doorbrachten in een geheime wereld, gecreëerd aan de rand van de stad, zijn de twee in de winter van 2008-2009 verder van elkaar verwijderd dan ooit. Tegen de achtergrond van één van de bloedigste oorlogen in de geschiedenis van Israël dompelt muzikant Anan zich, totaal onbewust van de situatie waarin het land zich op dat moment bevindt, tijdens die winter onder in de feestscene van Tel-Aviv. Tegelijkertijd maakt Ilay in Nederland theater over de politieke situatie in het land waar zijn broertje op dat moment verkeert.

In *Broer* gaan de broers de confrontatie met elkaar aan en proberen, samen met het publiek, weer dichtertot elkaar te komen. *Broer* is het vijfde deel in de zesdelige reeks *Het Beloofde Feest* waarin de Nederlands/Israëli-sche theatermaker Ilay den Boer zichzelf, zijn familie en daarmee de staat Israël en de joodse geschiedenis onder de loep neemt. In dit onderzoek doet hij een poging het onbenoembare van een oorlog te benoemen en tracht hij de ongelofelijke complexiteit van de joodse geschiedenis en de joodse identiteit bloot te leggen en te ontrafelen. Eerder maakte hij *Dit is mijn vader* en *Zoek het lekker zelf uit!*

Productiehuis Rotterdam is met Ilay den Boer in gesprek voor een grote coproductie in de stad Rotterdam in 2014. De bijdrage in *Broer* en presentaties van zijn werk in de Rotterdamse Schouwburg is een opmaat naar die samenwerking.

concept en spel Ilay den Boer **muziek en spel** Anan den Boer **in samenwerking met** Productiehuis Rotterdam

Rory de Groot - Hand in Hand

Repetitieperiode: 29 t/m 31 oktober

in de Gouvernestraat

Voorstellingen: 1 t/m 3 november in de Gouvernestraat,

aansluitend tournee door Nederland

Toen hij klein was had Rory de Groot de droom om profvoetballer te worden. Op zijn 19de ging die droom in vervulling toen hij in een uitverkocht stadion in Japan zijn debuut maakte in Feyenoord 1. Roem en rijkdom lonkten, maar het liep allemaal anders...Tien jaar later kijkt hij terug op dat vorige leven en gaat hij terug naar het jongetje waar het allemaal ooit begon.

Een uniek verhaal over dromen en keuzes maken. Over heimwee en identiteit. *Hand in Hand* is een ode aan de spelende mens van Huizinga en een confronterende zoektocht naar het antwoord op de vraag: wat is mislukking?

Rory de Groot won de Jong Talentprijs van Productiehuis Rotterdam en de Rotterdamse Schouwburg en blijft in gesprek met Productiehuis Rotterdam over toekomstige producties.

tekst, spel Rory de Groot **muziek** Robert van der Tol **choreografie** Jakob Ahlbom **beeldmateriaal** Hans van der Meer, Rory de Groot **regie** Ria Marks **coproductie** Productiehuis Rotterdam

Chokri en Zouzou Ben Chikha – Gülers Travels

Repetitieperiode: 1 oktober t/m 22 oktober in de Krijn Boon Studio, daarna t/m 31 oktober in de bus.

Voorstellingen: 7 openbare voorstellingen en 9 besloten groepsvoorstellingen in de periode 1 t/m 10 november in Rotterdam. Daarna 6 openbare voorstellingen en 8 besloten groepsvoorstellingen in Amsterdam in de periode 21 november t/m 1 december.

Met de rijdende theatervoorstelling *Gülers Travels* van theatermakers Chokri en Zouzou Ben Chikha en Erik-Ward Geerlings brengen Kosmopolis Rotterdam, Imagine IC (Amsterdam) en Productiehuis Rotterdam het succes van Turks ondernemerschap in beeld. Güler, toponderneemster en gids, leidt de reizigers langs Succesvolle Turkse Ondernemers (STO) in Rotterdam en Amsterdam. Wie zijn deze STO's? Wat doen ze en wat drijft hen?

Gülers Travels verbeeldt de actualiteit van het ondernemerschap van Turkse Rotterdamers en Amsterdammers en vertelt over de nabije toekomst van dit nieuwe ondernemerschap in Nederland. Deze coproductie refereert aan de populaire beeldvorming over 'de kosten van migratie'. *Gülers Travels* verbreedt daarmee de blik op etnisch ondernemerschap.

Gülers Travels vindt plaats in het kader van de viering van 400 jaar Turks Nederlandse betrekkingen in 2012 (NLTR400).

regie, concept, tekst Chokri en Zouzou Ben Chikha, Erik-Ward Geerlings **met** Gülsum Isleyen, Art-Jan de Vries **coproductie** Productiehuis Rotterdam, Kosmopolis Rotterdam, Imagine IC **met dank aan** Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, Gent.

John Buijsman/Rotterdam Connection – SS De Liefde

Repetitieperiode: 1 oktober t/m 7 november in Fenixloods

Voorstellingen: 16 voorstellingen in de periode 8 november t/m 9 december in Fenixloods

SS De Liefde is een muziektheatervoorstelling op locatie, verbonden aan de Rotterdamse haven en haar geschiedenis. Buijsman groeide op in Rotterdam Zuid. Zijn grootouders en hun elf kinderen woonden op Katendrecht, werkten op zee, in de haven, of in de muziek. Het uitgangspunt voor *SS De Liefde* ligt besloten in John Buijsman's jeugd op Zuid. In de tijd dat Rotterdam uitgroeide tot een van 's werelds prominente havensteden, met een Katendrecht dat bruipte, welvarend en avontuurlijk was. *SS De Liefde* wordt een verhaal van nu, vertelt en vertolkt door een man uit het heden, maar is tegelijkertijd een ode aan de arbeiders van vroeger tijden. In de muziek van *SS De Liefde* weerklinkt het geluid van ijzer en machines in de haven, het water in de Maas. In de songs weerklinken de 50-er jeugdjaren van hoofdrolspeler Aris. *SS De Liefde* is een doorleefde solovoorstelling vol melancholie.

spel John Buijsman **tekst** Peer Wittenbols **regie** Rob Ligthert **muziek** Keimpe de Jong, Michel Banabila, Cok van Vuuren **productie** Rotterdam Connectie **coproductie** Productiehuis Rotterdam

04 Internationale (co)producties

CREW/Eric Joris - Terra Nova

Voorstelling: 20 mei in de Gouvernestraat

Terra Nova gaat over de fatale expeditie van Robert F. Scott naar de Zuidpool - we schrijven 1911. De Engelse ontdekkingsreiziger moet het afleggen tegen de Noor Roald Amundsen, en het hele team sterft op de terugweg van honger en kou. Peter Verhelst beschrijft het hopen en wanhopen van Scott van binnenuit. Eric Joris en Stef De Paepe regisseren. Robby Cleiren en Jorre Vandenbusche vertolken afwisselend de tekst. Maar de voorstelling van CREW is meer dan het verhaal van Scott alleen. Het vormt de aanzet voor een andere bevreedende realiteit waarin de toeschouwer wordt ondergedompeld. Zijn zintuigen worden getriggered tot over de grens van het gekende, zijn emoties en aandacht worden uitgedaagd.

concept Eric Joris **tekst** Peter Verhelst **regie** Eric Joris en Stef De Paepe **scenografie** Leo Verlinden **film** Dieter Lepauw **techniek** touchemioilophone Woudi Tat **met** Robby Cleiren en Stef De Paepe

Het Productiehuis probeert - waar ze kan - haar makers te koppelen aan het internationale speelveld.

Christina Flick, Melih Gençboyacı, Kimmy Ligtvoet, Ilyas Odman - Countdown

Repetitieperiode: 20 augustus t/m 12 september en 10 t/m 19 november in de Gouvernestraat

Voorstellingen: 20 en 21 november in de Gouvernestraat, 22 en 23 november in Frascati, 24 en 25 november in Mimar Sinan Fine Arts University Istanbul

Vier performers dagen elkaar uit om bekentenissen te doen. Wie heeft de grootste geheimen en de langste adem? De toeschouwers worden gelijktijdig medeplichtig gemaakt en geconfronteerd. Een voorstelling die balanceert tussen hoop en schaamte, feit en fictie.

Countdown is een ontmoeting tussen Turkse en Nederlandse performers en vindt plaats in het kader van de vierhonderdjarige betrekkingen tussen Nederland en Turkije in 2012 (NLTR400)

concept, performers Christina Flick, Melih Gençboyacı, Kimmy Ligtvoet, Ilyas Odman **geluid** Ata Güner **dramaturgie** Loes van der Pligt **coproductie** PERFORM2012, Productiehuis Rotterdam **met dank aan** Fonds Podiumkunsten, NLTR400, Theaterinstituut Nederland

[Rita Vilhena - We're not from outer space](#)

Repetitieperiode: 30 oktober t/m 12 november in de Gouvernestraat

Voorstellingen: 13 en 14 november in de Gouvernestraat

Rita Vilhena en Mohamed Shafik maakten, in samenwerking met Thomas Proksch, de dans- en theatervoorstelling *We are not from outer space* en ging in april 2012 in Cairo in première op het D-CAF (Downtown Contemporary Arts Festival). Na een paar ontmoetingen en nog veel meer discussies, waren Shafik, Vilhena en het erover eens dat ze niet geïnteresseerd zijn om te onderzoeken wat hen 'Europees' en 'Egyptisch' maakt. Politiek en Economie zijn slechts gereedschappen om te bepalen wie we zijn. We worden overspoeld met informatie en we zijn gewend geraakt die de 'onze' te noemen, het is echter niet van ons en het kan ons daarom ook niet vertegenwoordigen. Wat wel eigen aan ons is, zijn verloren gevoelens en een ongelof in de machtssystemen.

De voorstelling wil het publiek confronteren met hun eigen gevoel; dat wat gevoelens bij hen oproept, hen raakt als mens. De makers willen hun toeschouwers raken met de breekbaarheid van het schone. Ze steken de grenzen van taal, geografie en cultuur over en willen de doorlaatbare scheidslijn tussen de wereld van dingen en daden en de wereld van de verbeelding testen.

Het idee voor deze voorstelling ontstond in Alexandrië, Egypte toen Vilhena en Shafik elkaar tijdens een programma van Dancing on the Edge ontmoetten.

choreografie Rita Vilhena en Mohamed Shafik **performers** Rita Vilhena, Mohamed Shafik en Thomas Proksch **muziek** Mohamed Shafik, Thomas Proksch en anderen **licht en decoradvies** Edwin Kolpa **partners and coproducenten** Productiehuis Rotterdam, DanceWorks Rotterdam/Andre Gingras, Studio Emad Eddin (Cairo), Scapino Ballet en Dansateliers

Tijdens *De Keuze* coproduceerde het Productiehuis een aantal internationale producties.

[Fabrice Murgia - Ghost Road](#)

Voorstellingen: 20 en 21 september in de Grote Zaal

De jonge Waal Fabrice Murgia (1983) is één van de meest in het oog springende nieuwe regisseurs in Europa. De werkelijkheid sijpelt het verhaal binnen via de beelden die Fabrice Murgia maakte tijdens een road trip langs de beroemde maar in onbruik geraakte 'Route 66' van Chicago naar LA. De ontvolkte steden, achtergelaten huizen en verroeste tankstations inspireerden hem tot *Ghost Road*, een triptiek over de wildernis die overblijft na de teloorgang van een samenleving. Elk deel van deze trilogie brengt een plek in kaart die verlaten is onder druk van de drie grote catastrofes van onze tijd: economisch verval, politieke chaos of ecologische rampspoed. *Ghost Road* is het testament van een beschadigd tijdsgewricht, het restbeeld van een maatschappij en een individu in staat van ontbinding.

LOD|muziektheater & Cie Artara, Fabrice Murgia & Dominique Pauwels **tekst en regie** Fabrice Murgia **muziek en audio-installatie** Dominique Pauwels **artistieke samenwerking** Jos Verbist **met** Viviane De Muynck **zangeres** Jacqueline van Quaille **regie-assistentie** Catherine Hance **filmregie** Benoit Dervaux **video** Giacinto Caponio en Benoit Dervaux **lichtontwerp** Giacinto Caponio **research** Virginie Demilier **productie** LOD Muziektheater & Cie Artara **coproductie** Théâtre National Bruxelles, le manège.mons, Theater Antigone, Le Maillon Strasbourg, Hippodrome Douai, Rotterdamse Schouwburg en Productiehuis Rotterdam **mede mogelijk gemaakt door** Stichting Ammodo

[Doris Uhlich - Come Back](#)

Voorstellingen: 25 en 26 september in de Krijn Boon Studio

Volgens de regels van het klassieke ballet zijn ze te oud om hun professie uit te voeren, maar hun lichamen branden nog vol vuur. Samen met de Oostenrijkse choreografe Doris Uhlich tasten ze de traditionele balletcodes af. Op muziek uit die verloren tijd wordt hun lichaam een klankbord voor hun verhalen van succes en mislukking, herinneringen en hoop. *Come Back* is echter geen nostalgische terugblik op een roemrucht verleden, maar een radicale beweging: welke mobiliserende kracht steekt er nog in hun veranderde lichamen?

choreografie Doris Uhlich **dansers** Susanne Kimbauer, Percy Kofranek, Renate Loucky, Violetta Springnagel-Storch, Marialuise Jaska **dramaturgie** Constanze Schellow **artistiek adviseur** Yoshie Maruoka **decor** Alexander Schellow **productie** Christine Sbaschnigg | insert (Theatervereniging) **Coproductie** steirischer herbst, Mousonturm, brut Wien, De Internationale Keuze van de Rotterdamse Schouwburg, Productiehuis Rotterdam, Göteborgs Dans & Teater Festival, NXTSTP **met financiële ondersteuning van** Europees Cultuurprogramma en Kulturabteilung Stadt Wien, Festspielhaus St. Pölten, Künstlerhaus Mousonturm **mede mogelijk gemaakt door** Stichting Ammodo

[Tiago Rodrigues / Mundo Perfeito - Three Fingers below the Knee](#)

Voorstellingen: 28 en 29 september in de Kleine Zaal

Portugal leefde 48 jaar onder een fascistisch regime, 48 jaar lang werd theater gecensureerd. Het werk van de censors is bewaard gebleven in het Portugese nationale archief: duizenden toneelteksten, origineel en herschreven, verboden voorstellingen en geheime rapporten waarin de censors hun morele en politieke afwegingen toelichten. Tiago Rodrigues schreef op basis van deze stukken een nieuwe toneeltekst. Op ironische wijze worden de censors zelf toneelschrijver. De erfenis van degenen die artistieke en politieke vrijheid beperkten, wordt in deze voorstelling een instrument om de vinger te leggen op wat gevaarlijk en betekenisvol theater kan zijn.

Tiago Rodrigues werkt regelmatig als acteur in Nederland en België bij gezelschappen als Dood Paard en Stan. In *Three fingers below the knee* is een Portugese variant van hun speelstijl te herkennen.

regie en tekst Tiago Rodrigues **spel** Isabel Abreu, Gonçalo Waddington **video** Tiago Guedes, Rita Barbosa/ Take it easy **licht en techniek** André Calado **decor en kostuums** Magda Bizarro, Tiago Rodrigues **dramaturgie** Joana Frazão **productie** Magda Bizarro | Mundo Perfeito **coproductie** alcantara festival, Teatro Nacional D.Maria II (Lissabon), Stage – Helsinki Theatre Festival, De Keuze van de Rotterdamse Schouwburg, Productiehuis Rotterdam, Kunstenfestivaldesarts (Brussel), NXTSTP. Mundo Perfeito wordt **ondersteund door** Governo de Portugal |Secretario de Estado da Cultura |DGArtes **mede mogelijk gemaakt door** Stichting Ammodo

[Kris Verdonck – M, a reflection](#)

Voorstellingen: twee voorstellingen op 30 september in de Erker en de Grote Zaal

Twee jaar geleden nam Kris Verdonck u mee door het HAKA-gebouw met *K, a Society*. Toen baseerde Verdonck zijn beelden op het werk van schrijver Franz Kafka, voor zijn nieuwste productie *M, a reflection* haalt hij inspiratie bij de Duitse auteur Heiner Müller.

Müller was tijdens zijn leven (1929-1995) getuige van zowel het fascisme, communisme als kapitalisme. Hij zag Duitsland uit elkaar vallen en opnieuw herenigd worden. Een opvallend thema in zijn werk naast Goed en Kwaad, is de Ander. Verdonck pakt dat aan door in *M, a reflection* het hoofdpersonage te ontdubbelen en met zichzelf in dialoog en conflict te laten gaan. Dankzij een technisch vernuftig hologram staat acteur Johan Leysen tegenover zijn dubbelganger en belichaamt hij de tegenstelling tussen fictie en realiteit.

05 Projecten - Educatie

Sarah Moeremans – *Complain the pain away*

Voorstellingen: 1, 2, 8, 9, 15, 16 maart in de foyer van de Rotterdamse Schouwburg

Complain the Pain away is de opmaat van de muziektheatervoorstelling *My First Suicide*. Sarah Moeremans bemant zes avonden de klachtendesk in de foyer van de Rotterdamse Schouwburg. Zij nodigt het publiek, uit om langs te komen en een klacht in te dienen.

Deze klacht wordt opgenomen in haar klachtenbestand en verwerkt tot muziek voor de muziektheatervoorstelling *My First Suicide*.

Sarah Moeremans – *My First Suicide*

Repetitieperiode: 13 april t/m 25 mei

Voorstellingen: 28 mei t/m 8 juni, 16 september tijdens 24 uur Cultuur, in de Rotterdamse Schouwburg. Daarnaast op het IT's Festival, het Jonge Harten Festival Groningen, in het Compagnietheater en in de Schouwburg van Arnhem.

Sarah Moeremans volgde de afgelopen jaren een talentontwikkelingsprogramma bij het Productiehuis, waarbinnen zij de voorstellingen *Alleen in je wereld* (2009) *There are People Dying* (2011) realiseerde. Nu is zij als educator verbonden aan het Productiehuis en maakte ze in 2012 de voorstelling *My First Suicide*. *My first Suicide* is plug-and-play muziektheater in de krochten van de Rotterdamse Schouwburg, gemaakt in samenwerking met singer-songwriter Eefje de Visser en elf studenten van de toneelopleiding van Artez. Met deze studenten verzorgde Sarah ook een educatief workshopprogramma tijdens De Keuze en de Eurekaweek.

Simon is werkloos en eenzaam. Hij heeft geen doel in zijn leven totdat hij besluit zelfmoord te plegen. Zijn zelfmoordplannen maken van hem de gedroomde martelaar, een idool. Vol engagement dingen de intellectueel, de kunstenaar, de priester en vele anderen naar zijn zelfopoffering en vragen hem deze aan hun ideaal op te dragen. Eigenlijk twijfelt Simon nog of hij echt dood wil, maar de idoolstatus die deze rigoureuze keuze met zich meebrengt is wel erg aantrekkelijk. Het publiek volgt Simon in een draaikolk van karikaturale beloftes en absurde gedachten.

My first Suicide gaat over het spanningsveld tussen sensationalisering en ideologie. Sarah Moeremans baseerde haar verhaal op *De zelfmoordenaar* (1928) van Nicolai Erdman, een aanklacht tegen de politieke tijdsgeest.

regie, concept Sarah Moeremans **muziek** Eefje de Visser **spel** studenten van de toneelopleiding van Artez **beeld** Julian Maiwald **productie** Productiehuis Rotterdam

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Calyпсо & the new cool kraakrevival, Lizzy Timmers
© Pepijn Lutgerink

deel 3

Bezoekers- aantallen

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Bezoekersaantallen

Totale aantallen 2012

	Rotterdam	Nederland	Internationaal	Totaal
Aantal voorstellingen/presentaties	112	81	34	227
Aantal bezoekers	6520	3820	2839	13179
Aantal betalende bezoekers	5021	3181	2113	10315
Aantal vrijkaarten	1499	639	726	2864
Capaciteit	11216	6161	3149	20526
Bezettingsgraad, onderverdeeld in:	58%	62%	90%	64%
% Vrijkaarten in relatie tot capaciteit	13%	10%	23%	14%
% Betalend in relatie tot capaciteit	45%	52%	67%	50%
% Vrij in relatie tot alle bezoekers	23%	17%	26%	22%
% Betalend in relatie tot alle bezoekers	77%	83%	74%	78%

Bezoekersaantallen Rotterdam 2012

Datum	Titel	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal bezoekers	Capaciteit	Bezettingsgraad	Vrijkaarten	% Vrijkaarten 06 jan
11 - 21 jan	Schwalbe speelt vals	Rotterdamse Schouwburg, KBS	8	337	640	52,7%	152	24%
11 - 21 jan	Nagesprek Schwalbe	Rotterdamse Schouwburg, KBS	8	168	640	26,3%		
19 jan	speelt Vals							
19 jan	Werk in Uitvoering	Rotterdamse Schouwburg, KZ	1	33	150	22,0%	20	13%
23 - 25 feb	Ohne Titel #3	Rotterdamse Schouwburg, KBS	3	75	240	31,3%	44	18%
29 feb	Werk in Uitvoering afgelast	Rotterdamse Schouwburg, KZ	0					
28 mrt	Werk in Uitvoering	Rotterdamse Schouwburg, KZ	1	59	150	39,3%	20	13%
11 - 14 april	One Hour afgelast	Rotterdamse Schouwburg, KBS	0					
12 - 14 april	Complain the pain away	Rotterdamse Schouwburg, Hal	3	240	240	100,0%	240	100%
09 mei	Werk in Uitvoering afgelast	Rotterdamse Schouwburg, KZ	0					
18 - 20 mei	CREW Terra Nova	Rotterdam, de Gouvernestraat	6	294	540	54,4%		
25 mei - 2 jun	Figaro Desire Machine	Rotterdamse Schouwburg, KBS	6	271	480	56,5%	121	25%
28 mei - 8 jun	My First Suicide	Rotterdamse Schouwburg	9	271	270	100,4%	91	34%
29 mei	De dood van Poppaea	Rotterdamse Schouwburg, KZ	1	59	150	39,3%	7	5%
14 - 16 juni	Y's Tijd: Shertise Solano & Koste wat Kost	Rotterdam, de Gouvernestraat	4	180	360	50,0%	94	26%
22 aug	Eurekaweek - Lizzy Timmers	Rotterdamse Schouwburg, KBS	1	50	80	62,5%	50	63%
12 sep	Rotterdamse Stadhuis Verkiezingsnacht	Rotterdam	1	450				
16 sep	24 uur Cultuur, My First Suicide	Rotterdamse Schouwburg	2	53	60	88,3%	0	0%
27 sep-3 okt	Calypso & de coole kraakrevival	Calypso	5	231	250	92,4%	78	31%
28-30 sep	One Hour	Rotterdamse Schouwburg, KBS	6	183	216	84,7%	64	30%
20, 21 sep	Ghost Road - coproductie	Rotterdamse Schouwburg, GZ	2	547	1758	31,1%	229	13%
24, 25 sep	Come Back - coproductie	Rotterdamse Schouwburg, KBS	2	151	160	94,4%	24	15%
28, 29 sep	Three Fingers below the Knee - coproductie	Rotterdamse Schouwburg, KZ	2	142	300	47,3%	14	5%
30-sep	M, a reflection - coproductie	Rotterdamse Schouwburg, GZ	1	154	879	17,5%	33	4%
30 okt-10 nov	Gülers Travels	Rotterdam op lokatie	16	466	565	82,5%	103	18%
25 - 26 okt	We're not from outer space	Rotterdam, de Gouvernestraat	2	54	344	15,7%	14	4%
1 - 3 nov	Hand in Hand	Rotterdam, de Gouvernestraat	3	88	270	32,6%	43	16%
06 nov	Amerikaanse Verkiezingsnacht	Rotterdamse Schouwburg, KZ	1	174	150	116,0%	22	15%
8 nov-9 dec	SS De Liefde	Rotterdam, Fenixloods 1	16	1752	2144	81,7%		
20, 21 nov	Countdown	Rotterdam, de Gouvernestraat	2	38	180	21,1%	36	20%
7, 8 december	Bouta afgelast	Rotterdamse Schouwburg, KZ	0					
	Totaal		112	6520	11216	58,1%	1499	13%

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Schwalbe speelt vals
© Pepijn Lutgerink

Bezoekersaantallen

Bezoekersaantallen Nederland 2012

Datum	Titel	Plaats	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal bezoekers	Capaciteit	Bezettingsgraad	Vrijkaarten	% Vrijkaarten
20 feb	Ohne Titel #3	Amsterdam	Bellevue	1	109	146	75%	26	18%
21 apr	Dood van Poppaea	Amsterdam	Ostade theater	1	79	85	93%		
26 apr	Dood van Poppaea	Enschede	Concordia	1	11	160	7%		
18 mei	Dood van Poppaea	Den Haag	Korzo Theater	1	35	200	18%		
22 mei	Dood van Poppaea afgelast	Deventer	Schouwburg	0					
23 mei	Dood van Poppaea	Arnhem	Schouwburg	1	22	250	9%	2	1%
24 mei	Dood van Poppaea	Haarlem	Toneelschuur	1	19	130	15%		
25 mei	Dood van Poppaea	Zwolle	Theater Odeon	1	28	195	14%		
26 mei	Dood van Poppaea	Groningen	Grand Theatre	1	31	135	23%	31	23%
12 jun	My First Suicide	Arnhem	Schouwburg	2	80	80	100%	10	13%
23 jun	My First Suicide	Amsterdam	IT's Festival	2	79	80	99%	5	6%
24 - 26 juni	One Hour afgelast	Utrecht	Festival aan de Werf	0					
29 mei-2 jun	One Hour	Amsterdam	Frascati	9	208	324	64%	44	14%
6 - 9 sep	Broer	Dordrecht	Festival BIES!	4	179	600	30%	41	7%
11 sep	Ohne Titel #3	Tilburg	Incubate Festival	1	38	200	19%	8	4%
23 sep	My First Suicide	Amsterdam	Compagnietheater	2	78	110	71%	5	5%
27 sep	Schwalbe speelt Vals	Leiden	Theater Ins Blau	1	178	201	89%	38	19%
27 sep	Nagesprek Schwalbe	Leiden	Theater Ins Blau	1	89				
2, 3 okt	Schwalbe speelt Vals	Amsterdam	Frascati	2	209	348	60%	139	40%
2, 3 okt	Nagesprek Schwalbe	Amsterdam	Frascati	2	104				
05 okt	Schwalbe speelt Vals	Den Haag	Theater aan het Spui	1	87	180	48%	11	6%
05 okt	Nagesprek Schwalbe	Den Haag	Theater aan het Spui	1	43				
10 okt	Schwalbe speelt Vals	Den Bosch	Verkadefabriek	1	23	106	22%	8	8%
10 okt	Nagesprek Schwalbe	Den Bosch	Verkadefabriek	1	12				
11, 12 okt	Schwalbe speelt Vals	Utrecht	Theater Kikker	2	126	346	36%	31	9%
11, 12 okt	Nagesprek Schwalbe	Utrecht	Theater Kikker	2	63				
24 okt	Schwalbe speelt Vals	Groningen	Grand Theatre	1	57	160	36%	17	11%
24 okt	Nagesprek Schwalbe	Groningen	Grand Theatre	1	28				
06 nov	Schwalbe speelt Vals	Tilburg	Theaters Tilburg	1	56	143	39%	0	0%
06 nov	Nagesprek Schwalbe	Tilburg	Theaters Tilburg	1	28				
07 nov	Schwalbe speelt Vals	Breda	Chasse Theater	1	36	191	19%	0	0%
07 nov	Nagesprek Schwalbe	Breda	Chasse Theater	1	18				
08 nov	Schwalbe speelt Vals	Dordrecht	Kunstmin	1	31	70	44%	13	19%
08 nov	Nagesprek Schwalbe	Dordrecht	Kunstmin	1	15				
10 okt	One Hour	Almere	Corrosia	1	18	36	50%		
23, 24 okt	One Hour	Utrecht	Theater Kikker	4	92	120	77%	36	30%
17 - 21 okt	Gülers Travels	Haarlem-mermeer	Multifestijn	5	750	n.v.t.			nvt
13 nov-1 dec	Gülers Travels	Amsterdam	diverse lokaties	3	77	105	73%	63	60%
17 nov	Hand in Hand	Balk	NUT GS	1	26	200	13%	4	3%
21 nov	Hand in Hand	Viissingen	Arsenaaltheater	1	60	350	17%		
21 nov	We're not from outer space	Amsterdam	Podium Mozaiek	1					
22, 23 nov	Countdown	Amsterdam	Frascati	2	58	154	38%	1	1%
25-nov	Hand in Hand	Wehe den Hoorn	t Marnehoes	1	25	75	33%	1	1%
28-nov	Hand in Hand	Zwolle	Odeon de Spiegel	1	35	75	47%		
04-dec	Countdown afgelast	Utrecht	Stadsschouwburg	0					
29 nov-1 dec	My First Suicide	Groningen	Jonge Harten Festival	5	120	120	100%	36	30%
13 -15 dec	Bouta	Amsterdam	Frascati	3	240	243	99%	69	28%
13 -15 dec	Nagesprek en debat Bouta	Amsterdam	Frascati	3	120	243			
			Totaal	81	3820	6161	62%	639	10%

Bezoekersaantallen Internationaal 2012

Datum	Titel	Plaats	land	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal bezoekers	Capaciteit	Bezettingsgraad	Vrijkaarten	% Vrijkaarten
19 - 21 jan	Ohne Titel #3	Berlijn	DL	Hebbel am Ufer	3	181	240	75%	32	13%
1 en 2 april	We're not from outer space	Cairo	EG	D-CAF Festival	2	80				
24 en 25 mei	Schwalbe speelt Op eigen Kracht	Lissabon	POR	Alkantara Festival	2	222	222	100%	142	64%
28 en 29 mei	Schwalbe Speelt Vals	Lissabon	POR	Alkantara Festival	2	250	376	66%	56	15%
5 t/m 7 juli	Schwalbe Speelt Vals	Rakvere	EST	Festival Baltoscandal	3	149	120	124%	50	42%
09 okt	Schwalbe Speelt Vals	Leuven	BE	Stuk	1	80	94	85%	69	73%
27 okt	Schwalbe speelt Vals	Mechelen	BE	Nona	1	43	100	43%	5	5%
1 - 4 nov	Schwalbe speelt Vals	Berlijn	DL	Hebbel am Ufer	4	386	400	97%	168	42%
03 nov	Ohne Titel #3	Potsdam	DL	Unidram festival	1	200	200	100%	0	0%
8 - 11 nov	One Hour	Berlijn	DL	Hebbel am Ufer	4	247	252	98%	48	19%
18 nov	Phantom Story	Warschau	POL	Impossible Theatre Union	1	90	100	90%		
23 -25 nov	C'est du Chinois	Berlijn	DL	Hebbel am Ufer	3	210	300	70%	36	12%
24 en 25 nov	Countdown	Istanbul	TUR	Mimar Sinan Fine Arts University	2	350	400	88%		
26-nov	Schwalbe speelt Vals	Tielt	BE	Malpertuis	1	118	125	94%	40	32%
27, 28 nov	Schwalbe speelt Vals	Brussel	BE	Kaaitheater	2	137	220	62%	37	17%
28, 29 nov	One Hour	Leuven	Stuk	2	96	160	60%	43	27%	
		Totaal		34	2839	3149	90%	726	23%	

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

Countdown
© Pepijn Lutgerink

Jaarverslag Productiehuis Rotterdam 2012